

«Viseta corona»

Visetas als cussadents da casas d'attempai ein puspei pusseivlas

DA SUSI ROTHMUND/FMR

■ **Quei ch'era avon enzacontas jamnas aunc normal ei oz per gronda part scumandau pervia dil coronavirus. Aschia han ils cussadents da casas d'attempai e da tgira ditg buca pli saviu retscheiver visetas.** Da principi aunc adina buc, mo cun respectar mesiras severas eis ei ussa tuttina pusseivel da s'inscuntrar. Confamiliars ed amitgs astgan puspei visitar lur cars ch'habiteschan en casas d'attempai e da tgira. Las vi-

setas ston denton vengnir annunziadas, organisadas, coordinadas ed accompignadas ed ei

duein buc entrar en casa. Pia tut auter che la normalitad. Las davosas jamnas han biars attempai empriu dad ir entuorn cun funcziuns dil telefonin ni dil tablet ch'ei enconuschevan aunc buc, sulet per veser lur cars ch'astgavan buca visitar els pli. Quella tecnica moderna plai denton buc a tuts e per-

Il menader dil Center da sanadad Puntreis, Diego Deplazes, muossa la stanza da visetas durant temps da corona.

FOTO S. ROTHMUND

quei schazegian ei ussa las novas pusseivladads da visitar. Quei succeda u en ina boxa da viseta ni ch'il visitader sesanfla ordaviert ed il cussadent endadens en ina stanza. Malgrad ch'in veider spar-

ta els in da l'auter gaudan ei quei. Tenor las novas mesiras che la regenza dil Grischun ha communicau el Fegl uffical cantunal eis ei era pusseivel da veser in l'auter senz'in veider denteren, per

exempel en curtgin. Lu sto la distanza denter cussadent e visitader denton esser silmeins treis meters.

➤ PAGINA 3

Suenter jamnas sa Battesta Schmed puspei visitar sia mumma Barla che viva ella casa Puntreis a Mustér.

FOTO S. ROTHMUND

■ PRAU LA SELVA FLEM

Decisiun croda la fin november

(rtr/fmr) A Flem decida il suveran pèr ils 29 da november davart il futur dil center da sport «Prau la Selva.» Atgnamein era quella votaziun prevedida gia il matg. Per via dalla crisa da corona vegn quella ussa denton spustada. Il proxim termin da votaziun a Flem füss bein ils 27 da settember, mo lu eis ei gia previu da decider davart memia biars auters projects. Ina campagna da votaziun objectiva füssi perquei buca pusseviva da quei temps, argumentescha la suprastanza communal da Flem. Il center da sport «Prau la Selva» vegn tractaus a caschun dalla radunanza communal dil 5 d'october.

■ SPITAL REGIONAL SURSELVA

Producziun d'atgnas mascras

(rtr/fmr) En connex cul coronavirus han las mascras da protecziun spert muncau. En quella situaziun da miseria ei era il Spital regiunal Surselva vegnius activs ed ei vegn cusiu mascras da teila en cusunzaria. Gia naven dall'entschatta dalla pandemia da corona ha ei dau memia paucas mascras da higiena en Svizra. Era ils responsabels el Spital regiunal Surselva a Glion han realisau lu ch'ei havevan memia paucas mascras el magasin. Ei fuva era buca segir sch'ins survegni insumma enzanua avunda mascras. Per buca vegnir ellas stretgas han ils responsabels decidu da schar producir mascras da teila en l'atgna cusunzaria. Entochen uss ha la cusunza Claudia Cabalzar produciu varga 200 mascras da teila. Ella drova persunter teila da piazz da pops. Quella teila sa numnadamein vegnir lavada cun fetg aultas temperaturas. Las mascras ord l'atgna cusunzaria ein previdas sulet pil personal dil spital e suletamein pil diever quotidian. Sco il caumiedi dalla partiziun da chirurgia, dr. med. Marcel Bundi, ha detg enviers RTR tonscha la qualitat dalla mascras pil diever quotidian. Las mascras da teila ein denton buc adattadas cu ei va en sala d'operaziun ni durent il contact cun persunas cun suspect d'esser infectadas ni ch'ei infectadas cul covid-19. En tals cass basta la qualitat buc ed ils medis e tgiuranzas ston purtar mascras da protecziun certificadas.

■ GLION

La ILHGA ha liug pèr il 2021

(fmr/sr) Igl october havess l'exposiziun da commerci e mistregn ILHGA giu liug a Glion. Muort la situaziun actuala vegn la 14avla ediziun dall'exposiziun ussa denton spustada per in onn sils 14 entochen ils 17 d'october 2021. La segirtad da planisar seigi buca dada sin fundament dalla situaziun actuala. Aschia possi il comite d'organisaziun il mument era buca garantir da saver menar atras in'exposiziun cun succes, scriva quel en in communicau als medis da massa. Perquei vegni l'ILHGA spustada per in onn. Quei malgrad ch'ei ha gia dau biaras annunzias d'expositurs. Ins sappi buca con ditg che las mesiras da schurmetg en connex cun covid-19 cuozien aunc e sche quellas füssien aunc actualas igl october stoppien ins sedumandar cons visitaders che vegnessien all'exposiziun. La decisiun da spustar seigi vegnida prida baul e quei pil bien dil expositurs, visitaders e partenaris. Igl OK deplorascha che l'ILHGA sa buca haver liug sco previu.

Visetas cun tener distanza

Ils cussadents da casas d'attempai e da tgira astgan puspei vegnir visitai

DA SUSI ROTHMUND/FMR

■ Suenter rodund sis jamnas cun mesiras da segirtad severas entscheiva il retourn alla «normalitad. Quei denton mo plaunet e pass per pass. Era per las visetas en casas d'attempai e da tgira han il cussegl federal e la regenza grischuna adattau las mesiras en connex cul coronavirus. Da principi ein visetas en casas d'attempai e da tgira scumandadas silmeins entochen ils 8 da zercladur. Sut certas circumstanzias eis ei denton pusseivel da visitar ils cussadents naven dad oz. Cun oz ed ina ga tochen ils 8 da zercladur 2020 vegnan las mesiras dil cussegl federal completadas cun mesiras cantunalas. Aschia vegn per exempel igl uffeci per militar e protecziun civila incumbensaus da garantir la prontadad d'agir dalla protecziun civila per puder sustener ils secturs dalla sanadad. Ei san pia era segidar en casas d'attempai. Tenor Claudia Tomaschett, la menadra dalla Casa d'attempai e tgira Glion, vegnan duas persunas dil schurmetg civil a segidar naven d'oz cul personal. Ellas vegnan a far igl accumpignament dil cussadents che retscheivan visetas. Denter auter eis ei numnadamein era prescret che la viseta stoppi vegnir accumpignada entras ina persuna dall'instituziun. Plinavon astgan maximalmeins duas persunas visitar ensemen in cussadent e la viseta sto haver liug ordeifer l'instituziun (per exempel en ina boxa per visetas ni en curtgin). Visitaders e cussadents ston sil pli pauc tener en ina distanza da treis meters e tuts cumpigliai han da purtar ina mascra da schurmetg e da tener en las ulteriuras mesiras da higiena.

Il contact maunca

Sco Diego Deplazes, il menader dil Center da sanadad Puntreis a Mustér, ha declarau en discurs culla FMR eis ei magari grev pils attempai da capir tgei che succeda actualmeins. Biars realiseschien nuota propi daco ch'ei survegnien buca pli visetas ed ei seigi adina da declarar danovamein il motiv. Amitgs e parents mauncan era als attempai ellas casas da tgira a Trun e Glion. Bein han ton ils cussadents dalla casa d'attempai a Trun sco era quels a Glion e Mustér survegniu il support da veser lur cars via medias socialas sco Skype ni Face-Time. Ils medis moderns plaian denton mo empau als

cussadents che struclassen bia pli bugen puspei lur affons e biadis. Empau grev da capir tut quei menaschi eis ei era per Barla Schmed, ina cussadenta dalla casa Puntreis. Nus havein astgau fotografar ella durent ch'il fegl Battesta e sia dunna Patricia han visitau ella en la boxa da visetas. Barla sesa en in biro, ina finiastra sparta els e discurren vegn via telefon. Durent il discurs manegia Barla – che vegn igl october 90 onns – adina puspei ch'ei dueigien vegnir en tier ella ni sin combra. Ell'ei disada cun visetas regularas da Battesta e Patricia e fa empau vess, era sch'ella di buca quei. Patricia spera che la situaziun cuozi buc aschi ditg pli. Ei seigien denton leds da silmeins haver quella pussevividad da far visetas, quei seigi bia meglier che da mo telefonar.

Buca sempel

Tenor Deplazes ein las visetas che fussen dapresent era pussevivas en curtgin buca sempelas. Minimalmeins treis meters distanza seigi bia, sin tala distanza audien ils biars strusch tgei ch'il visavi ditgi ed aschia veglien els cuntinuar cun las visetas ella boxa. Pil personal muntan las vi-

setas in surpli da lavur cun annunzias, coordinaziun ed organisaziun e la finfinala sto tut vegnir desinfectau suenter mintga viseta. In surpli da lavur che vegn denton bugen fatgs, surtut sch'ins vesa che quei survetsch vegn apprezzaus dil cussadents e dil tierparents. Semegliontas pussevividads sco la casetta da visetas a Mustér porschan era las casas a Trun e Glion dapi l'jamna vargada. Ils cussadents ein endadens e lur visitader ordadora, schurmegia d'ina tendetta ni d'in tetg u ella boxa. Propi remplazzar visetas endretgas po quei secapescha buc ed ei drova pazienza. En differentas casas vegnan las zonas da sentupada era ad esser en curtgin ed a Trun e Glion dat ei mintgamai era duas stanzas ch'ei mo accessiblas da dadora, senza stuer vegnir en casa. Aschia pon era quellas vegnir nezegiadas per far visetas cun risguardar las mesiras. Ils attempai fan vess da buca saver s'entupar cun lur famiglias, perquei pren il personal era dapli peda per discurs. Per gl'auter vegn cuntinuau culla purschida d'activitad. Ils cussadents astgan era ir giadora e quei nezegian els bugen, cunzun uss da quella bialaura.

Corona en casa

Tenor Donat Nay, il menader dalla Casa s. Martin a Trun, vegnan ils cussadents adina puspei fatgs attents da tener en ina certa distanza. Era ella cafetaria sesan ei cun distanza in da l'auter. En Casa s. Martin ha ei aunc buca dau cass d'infeziuns da covid-19 ed era ella casa Puntreis a Mustér ei quei aunc buca stau il cass.

A Glion ein perencunter dus cussadents e duas persunas dil personal s'infectai cul virus. Ferton ch'il personal ha giu da star a casa ein ils cussadents aunc malsaus ed en izolaziun (secapescha culla tgira adequata entras il mediu e las tgiuranzas), ed ils auters dalla partiziun pertuccada en curontina. Actualmeins ei in cussadent aunc malsaus ed en izolaziun. «Tenor las circumstanzias va ei bein cun quella persuna», ha Tomaschett declarau. Ulteriurs cussadents seigien buca malsaus ed era ils collaborators seigien puspei sauns.

Ella Casa d'attempai e tgira Glion ein las visetas pussevivas grazia al «Kristallzimmer». Ils cussadents sesan endadens, ils visitaders ordaviert, denton sut tetg.

MAD